

Nyhedsbrev nr. 4/2018

Arbejdsmiljøklagenævnets nyhedsbrev indeholder resume af 5 udvalgte sager af almen eller principiel interesse, som nævnet afgjorde i april 2018.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation.

Afgørelserne kan søges frem på retsinformation.dk under søgekriteriet: "Ressortministeriets journalnummer": Brug journalnumrene, der står her i nyhedsbrevet under den enkelte afgørelse.

Indhold

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1: Fastholdelse af påbud til en bygherre om at sikre at koordinator koordinerer de fælles sikkerhedsforhold på en byggeplads.....	1
Sag nr. 2: Fastholdelse af påbud om straks at sikre, at de ansatte kan færdes forsvarligt på de udvendige adgangsveje på en byggeplads.....	2
Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om straks at sikrer at temperaturen er tilpasset den menneskelige organisme ved ansattes arbejde.....	4
Sag nr. 4: Fastholdelse af påbud om straks at sikre at der arbejdes forsvarligt i en kornsilo.....	6
Sag nr. 5: Fastholdelse af påbud om straks at sikre mod sammenskridning og nedstyrtning ved arbejde med gravemaskine på skrånende terræn.....	9

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1: Fastholdelse af påbud til en bygherre om at sikre at koordinator koordinerer de fælles sikkerhedsforhold på en byggeplads

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud til en bygherre om, at bygherren skulle sikre, at koordinator koordinerer de fælles sikkerhedsforhold på byggepladsen, da de fælles færdselsveje var opkørte, mudrede og med større vandpytter, og de udlagte køreplader var mudrede. Adgangsvejene blev anvendt af flere virksomheder.

Arbejdstilsynet besøgte en byggeplads og konstaterede, at de fælles færdselsveje var opkørte, mudrede og med større vandpytter. På flere færdselsveje var der lagt køreplader ud. Disse var helt eller delvis dækket af mudder. De fælles udvendige adgangsveje blev anvendt af flere virksomheder.

Det fremgik af bygherres Plan for Sikkerhed og Sundhed (PSS), hvilken virksomhed der havde ansvaret for de fælles udvendige færdselsveje.

Arbejdstilsynet afgav påbud til bygherren for byggeriet om at sikre, at koordinator koordinerer de fælles sikkerhedsforhold.

Regler

Det fremgår af § 37, i arbejdsmiljøloven, at bygherren ved bygge- og anlægsvirksomhed, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.

Det fremgår af § 19, i bekendtgørelsen om bygherrens pligter at bygherren skal sørge for, at koordinator fører en passende kontrol med, at koordineringen på byggepladsen fungerer efter hensigten, og at aftaler med arbejdsgiverne om fællesområderne, og at beslutninger på sikkerhedsmøderne, bliver overholdt. Dette skal bl.a. ske ved koordinators personlige tilstedeværelse på byggepladsen, herunder ved sikkerhedsrundringer.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at bygherren straks skulle sikre, at koordinator koordinerer de fælles sikkerhedsforhold på byggepladsen, da bygherren ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg på byggepladsen ikke havde opfyldt sine forpligtelser som bygherre, idet koordinatoren ikke havde sikret, at færdsel på de udvendige færdselsveje kunne ske sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at de fælles færdselsveje var opkørte, mudrede og med større vandpytter. De udlagte køreplader var ligeledes mudrede. De fælles udvendige adgangsveje blev anvendt af flere virksomheder.

Nævnets afgørelse blev truffet af et enigt nævn (**j.nr. 18-1823**).

Sag nr. 2: Fastholdelse af påbud om straks at sikre, at de ansatte kan færdes forsvarligt på de udvendige adgangsveje på en byggeplads

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om straks at sikre, at en virksomheds medarbejdere kan færdes forsvarligt på byggepladsens udvendige adgangsveje, da en ansat fra virksomheden færdedes på en del af byggepladsens udvendige adgangsveje, og disse adgangsveje ikke var indrettet fuldt forsvarligt, da adgangsvejene for kørende og gående trafik ikke var holdt adskilt.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed, som arbejdede på en byggeplads, hvor der blev opført et lejlighedskompleks med 251 lejligheder med tilhørende parkeringsfaciliteter m.v.

Under rundgangen på byggepladsen observerede Arbejdstilsynet, at adskillelsen mellem kørende og gående færdsel på byggepladsvejen på den nordøstlige side af bygningen var skubbet til side over en længere strækning ved pladsen for aflæsning af byggematerialer, så medarbejderen på pladsen var nødt til at færdes sammen med den tunge trafik på kørevejen, når han benyttede den anviste sti for gående færdsel.

Der var endvidere ikke etableret adskillelse af gående og kørende trafik mellem parkeringsplads og skurby.

Ved bygningens sydvestlige hjørne var der anvist en overgang (på byggepladsplanen), der ikke var markeret og som ikke kunne benyttes på grund af oplagrede byggematerialer.

Der manglede endvidere markering af overgangen ved udgangen af bygningen ved siden af byggepladselevatoren på bygningens nordøstlige side. Her skulle medarbejderen krydse vejen for at komme over til gangstien på modsatte side af vejen.

Arbejdstilsynet afgav påbud til virksomheden om straks at sikre, at virksomhedens medarbejdere kan færdes forsvarligt på byggepladsens udvendige adgangsveje.

Regler

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 47, i bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde, at det så vidt muligt skal tilstræbes, at adgangs- og transportveje for kørende og gående trafik holdes adskilt, og at kørevejene er ensrettede. Hvor dette ikke er muligt, skal der etableres en passende sikkerhedsafstand mellem den kørende og gående trafik. Ved porte, hvor der ikke er sikker passage for gående, skal der forefindes tydeligt afmærkede indgange, herunder døre, der ikke må blokeres.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet til virksomheden om straks at sikre, at virksomhedens medarbejdere kan færdes forsvarligt på byggepladsens udvendige adgangsveje.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet på byggepladsen konstaterede, at en ansat fra virksomheden færdedes på en del af byggepladsens udvendige adgangsveje, samt at disse adgangsveje ikke var indrettet fuldt forsvarligt, da adgangsvejene for kørende og gående trafik ikke var holdt adskilt.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at adskillelsen mellem kørende og gående færdsel på byggepladsvejen på den nordøstlige side af bygningen var skubbet til side over en længere strækning og at der på denne strækning samtidigt var gående færdsel og kørsel med tunge køretøjer.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at der ikke var anvisninger de steder, hvor den gående færdsel skulle krydse kørevejen.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der ikke var etableret adskillelse af kørende og gående trafik fra P-plads til skurby, og at der på denne strækning samtidigt var gående færdsel og kørsel med personbiler og tunge køretøjer.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser er truffet af et enigt nævn (j.nr. 18-10508).

Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om straks at sikre at temperaturen er tilpasset den menneskelige organisme ved ansattes arbejde

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed var rette modtager af et påbud om straks at sikre, at temperaturen er tilpasset den menneskelige organisme ved de ansattes arbejde i en bygning på en byggeplads, og fastholdt påbuddet, idet Arbejdstilsynet havde konstateret, at virksomheden ansatte arbejdede i bygningen, hvor der var en tydelig kulde, som mærkedes på krop og hænder, og at varmekilderne i bygningen ikke var i funktion.

Arbejdstilsynet foretog tilsynsbesøg på en byggeplads, hvor ansatte fra en virksomhed arbejdede med montage af nogle plader i en bygning.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der i bygningen var en tydelig kulde, som mærkedes på krop og hænder, og at der følte koldere inde i bygningen end udenfor, hvor der var ca. 2 °C, klart vejr og en svag vind (DMI).

Arbejdstilsynet konstaterede desuden, at ydervæggene i råhuset bestod af betonelementer, og at åbninger i råhuset var lukket med henholdsvis vinduer samt interimslukninger bestående af trærammer med plastik.

Der var forberedt til opvarmning af bygning, men varmekilderne var ikke i funktion.

Arbejdstilsynet vurderede, at den fysiske belastning i forbindelse med arbejdet var karakteriseret som aktivt fysisk arbejde.

Arbejdstilsynet fik oplyst, at virksomheden havde arbejdet på byggepladsen siden ultimo august 2017 og skulle arbejde på byggepladsen indtil medio 2018.

Arbejdstilsynet vurderede, at arbejdet ikke foregik sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet temperaturen ikke var tilpasset det arbejde, der skulle udføres i bygningen.

Arbejdstilsynet traf på den baggrund afgørelse med strakspåbud om at sikre, at temperaturen er tilpasset den menneskelige organisme ved de ansattes arbejde med montage af plader bygningen.

Virksomheden klagede over Arbejdstilsynets afgørelse, da det er en anden virksomhed, som er ansvarlig for vinterforanstaltninger, herunder opvarmning.

Virksomheden anførte desuden, at bedømmelsen udelukkende sker på baggrund af udetemperatur fra DMI, og at det ikke umiddelbart fremgår nogle steder i Arbejdstilsynets vejledninger/bekendtgørelser og lign., at temperaturen skal være over 10 grader ved indendørs fysisk arbejde.

Regler

Det fremgår af § 15, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 38, i samme lov, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Der henvises her særlig til reglerne i loven om arbejdets udførelse, indretning af arbejdsstedet, tekniske hjælpemidler m.v. og om stoffer og materialer.

Det fremgår af § 29, i bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde, at ved udførelsen af arbejdet skal temperaturen være tilpasset den menneskelige organisme under hensyntagen til de anvendte arbejdsmetoder og den fysiske belastning, som de beskæftigede udsættes for.

Det fremgår af § 21, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at en virksomhed, der beskæftiger personer, hvis arbejdskraft er udlejet til den eller på anden måde stillet til rådighed for den af en fremmed virksomhed, har pligt til at sørge for, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens regler.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at virksomheden var rette modtager af Arbejdstilsynets afgørelse og fastholdt påbuddet om straks at sikre, at temperaturen er tilpasset den menneskelige organisme ved de ansattes arbejde med montage af plader i bygningen.

Om virksomheden er rette modtager:

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg havde konstateret, at ansatte fra virksomheden arbejdede med montage af plader i bygningen på byggepladsen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at der i bygningen, hvor de ansatte fra virksomheden arbejdede, var en tydelig kulde, som mærkedes på krop og hænder, og at varmekilderne ikke var i funktion.

Om strakspåbuddet:

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at arbejde med montage af plader i bygningen på byggepladsen, ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg ikke foregik sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet temperaturen ikke var tilpasset det fysiske arbejde, som de ansatte fra virksomheden udførte i bygningen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at der i bygningen, hvor de ansatte arbejdede, var en tydelig kulde, som mærkedes på krop og hænder.

Nævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at det føltes koldere inde i bygningen end udenfor, og at temperaturen udenfor var på ca. 2 °C, jf. DMI.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at der var forberedt til opvarmning af bygning, men at varmekilderne ikke var i funktion.

Nævnet lægger endelig vægt på, at betydelig afkøling af kroppen i sig selv øger risikoen for sygdomme som forkølelse og infektionssygdomme, fordi den nedsætter immunforsvaret, og at kulde øger risikoen for ulykker, brud og skader i led og muskler, når disse bliver kolde og stive. Desuden bliver reaktionsevnen langsommere, når kroppen er afkølet.

Nævnet bemærkede til klagen, at arbejdsgiveren har et selvstændigt ansvar over for egne ansattes sikkerhed og sundhed på byggepladsen.

Ansvar for at sikre, at forholdene for egne ansatte er sundhedsmæssige forsvarlige gælder ikke kun for egne arbejdsområder, men også på færdselsveje og –arealer, hvor arbejdsgiverens ansatte i øvrigt arbejder og færdes.

Dette er også tilfældet, selvom det er andre virksomheder, der ifølge aftale med bygherren har ansvaret for vinterforanstaltninger, herunder opvarmning.

Nævnet bemærkede desuden, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at der var en tydelig kulde, som mærkedes på krop og hænder, og at der følte koldere inde i bygningen end udenfor, hvor der var ca. 2 °C, klart vejr og en svag vind (DMI).

Nævnet henviste til, at det fremgår af branchevejledningen om vinterforanstaltninger, at tilpasning af temperaturen om vinteren fx kan ske ved, at arbejdssteder i bygninger varmes op, og at normalt vil en rumtemperatur på omkring 10 °C være passende ved aktivt fysisk arbejde.

Nævnets afgørelser blev truffet af et enigt nævn (**j.nr. 18-6402, 18-26606**).

Sag nr. 4: Fastholdelse af påbud om straks at sikre at der arbejdes forsvarligt i en kornsilo

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om at sikre, at der arbejdes forsvarligt i en kornsilo, idet ejeren sammen med en tilstedeværende, som han bad hjælpe sig, kravlede ind i kornsiloen for at fjerne spiret korn fra overfladen, selvom det fremgår af leverandørens brugsanvisning, at det er forbudt at opholde sig inde i kornsiloen, medmindre der kun er meget lidt korn i siloen, og indløbsspjældet til tømningssystemet ikke er dækket med korn og tydelig kan ses.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed på baggrund af en ulykke, der var sket samme dag, hvor en ansat var afgået ved døden under udførelse af arbejde i en kornsilo.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der på bagsiden sad en række advarselstavler, som var umulige at se. Der var en lejder som adgangsvej til toppen af siloen. Siloen var udstyret med blæser, så der kunne blæses luft igennem kornet via gulvet

Virksomhedens ejer A oplyste, han sammen med den ansatte var kravlet op af lejderen og ind i siloen for at fjerne noget spiret korn i overfladen. Det spirede korn blev samlet op i sække. Siloen var halv fyldt med korn.

På et tidspunkt kravlede de ud af siloen og startede sneglen for at tage ca. 2 m³ korn ud af siloen. De kravlede herefter tilbage i siloen og fortsatte arbejdet.

Pludselig forsvandt den ansatte ned i et hul i kornet og var væk. Det blev oplyst, at der ikke var givet nogen egentlig instruktion i forbindelse med arbejdet. De var bare gået i gang.

Afdøde var ikke ejerens medarbejder, men ansat af virksomhed B. Han var på ejendommen i en lastbil for at hjælpe med kornet, og hente et læs til B.

Høsten havde været problematisk, så en del af havren, der var kommet i siloen, var ikke helt tørt, så der var blevet tørret på kornet.

Det blev oplyst, at den ansatte hos B var lejet gennem et vikarbureau. Han havde arbejdet for B i cirka 2 måneder, primært med traktor og lastbilopgaver. Han var på ejendommen i en lastbil for at hjælpe med kornet, og hente et læs til B.

A var med til at grave den ansatte fri, og han konstaterede under redningsaktionen, at en del af kornet i siloen var kompakt, men at der, hvor den ansatte blev fundet, var der en løs søjle af korn.

Arbejdstilsynet kontaktede leverandøren af siloen., som oplyste, at der var udleveret instruktionsbog ved levering af siloen, hvoraf det fremgik, at man ikke må gå ind i siloen, når først man er begyndt at udtage korn, da der kan være opstået luftlommer i kornet.

Der er advarselstavler på siden af siloen, der viser, der kan være luftlommer i kornet, og man derfor ikke må gå derind.

Det fremgår af instruktionsbogen at: "Det er forbudt at opholde sig inde i siloen på korn-dyngen, med undtagelse af den situation, hvor der kun er lidt korn i siloen, og indløbs-spjældet til tømningssystemet ikke er dækket med korn og kan tydeligt ses".

Arbejdstilsynet traf afgørelsen med påbud om, at virksomhed A skulle sikre, at kornsiloen anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, således at der er truffet særlige foranstaltninger til at undgå ulykker, når der arbejdes i kornsiloen."

Regler

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 45, i samme lov, at maskiner og andre tekniske hjælpemidler skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår § 2, stk. 1, nr. 1, litra b, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at der ved tekniske hjælpemidler forstås maskiner, beholdere, apparater, redskaber

og enhver anden lignende indretning, der anvendes ved forarbejdningen af et produkt, der anvendes til frembringelsen af et arbejdsresultat, herunder til transport og opbevaring.

Det fremgår af § 2, stk. 2, i samme bekendtgørelse, at ved anvendelse forstås i denne bekendtgørelse enhver brug af hjælpemidlet og alle hermed forbundne arbejdsfunktioner, såsom ibrugtagning, udtagning af drift, betjening og overvågning, vedligeholdelse, indstilling, reparation, rengøring og anden pasning af hjælpemidlet.

Det fremgår af § 3, i samme bekendtgørelse, at forpligtelserne efter denne bekendtgørelse påhviler arbejdsgivere, virksomhedsledere, arbejdsledere og øvrige ansatte, brugere, leverandører, projekterende, reparatører m.fl. efter arbejdsmiljølovens almindelige regler, jf. § 2 og kapitel 4 i loven.

Det fremgår af § 4, i samme bekendtgørelse, at anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Det fremgår af § 5, stk. 4, i samme bekendtgørelse, at såfremt anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel desuagtet indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal denne imødegås med egnede foranstaltninger, som f.eks. afskærmning, udsugning og særligt sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.

Det fremgår af § 9, stk. 1, i samme bekendtgørelse, at anvendelse ikke må ske under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare, medmindre der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger herimod. Hvis det er nødvendigt, skal der være truffet passende foranstaltninger til beskyttelse mod følgerne af lynnedslag.

Det fremgår af § 21, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at en virksomhed, der beskæftiger personer, hvis arbejdskraft er udlejet til den eller på anden måde stillet til rådighed for den af en fremmed virksomhed, har pligt til at sørge for, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens regler.

Afgørelse

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at påbuddet var givet til rette virksomhed og fastholdt påbuddet til virksomhed A om at sikre, at korn-siloen anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, således at der er truffet særlige foranstaltninger til at undgå ulykker, når der arbejdes i kornsiloen.

Nævnet lagde til grund, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget på arbejdsstedet fik oplyst, at afdøde var kørt over til virksomhed A for at hente et læs korn til virksomhed B, og for at hjælpe til med kornet.

Nævnet lagde endvidere til grund, at det blev oplyst, at afdøde sammen med A var kravlet op af lejderne og ind i siloen for at fjerne noget spiret korn i toppen af det opmagasinerede korn.

Der var ikke givet nogen instruktion i udførelsen af det arbejde, men afdøde og A var bare gået i gang med arbejdet.

Nævnet vurderede herefter, at A i forhold til det konkrete arbejde måtte betragtes som arbejdsgiver, da han var ansvarlig for planlægning, tilrettelæggelse, udførelse, tilsyn og instruktion af arbejdet med at fjerne spiret korn.

Nævnet lagde til grund, at afdøde på tidspunktet for arbejdsulykken i cirka 2 måneder havde været beskæftiget hos B, hvor han primært havde udført arbejde med kørsel af traktor og lastbil. Afdøde var formidlet gennem et vikarbureau.

Påbud om at sikre, at kornsilo anvendes på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at anvendelsen af kornsiloen og arbejdet inde i siloen med at fjerne spiret korn på arbejdsstedet på ulykkestidspunktet ikke foregik sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, da faren for ulykker ikke var effektivt forebygget ved anvendelse af egnede sikkerhedsforanstaltninger.

Nævnet lagde til grund, at den ansatte og A kravlede op ad lejderen og ind i kornsiloen for at fjerne spiret korn fra overfladen af kornet. At kornsiloen på ulykkestidspunktet var halvt fyldt med korn, og at det fremgår af leverandørens brugsanvisning til kornsiloen, at det er forbudt at opholde sig inde i kornsiloen, medmindre der kun er meget lidt korn i siloen, og indløbsspjældet til tømningssystemet ikke er dækket med korn og tydelig kan ses.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der i øvrigt ikke var truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger til at sikre mod den betydelige risiko for at blive begravet under sammenstyrtende korn.

Nævnet fandt, at vurderingen af, at kornsiloen ikke blev anvendt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt underbygges af, at der skete en arbejdsulykke, hvor kornet kollapsede, og en ansat blev suget ned under kornet i kornsiloen.

Nævnets afgørelse blev truffet af et enigt nævn (**18-9051, 18-22174**).

Sag nr. 5: Fastholdelse af påbud om straks at sikre mod sammenskrivning og nedstyrtning ved arbejde med gravemaskine på skrånende terræn

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt en virksomhed rette modtager af et påbud og fastholdt et påbud til virksomhed A om at sikre at der ikke sker sammenskrivning og nedstyrtning ved arbejde med gravemaskine på skrånende terræn.

Arbejdstilsynet besøgte virksomhed A på arbejdsstedet ved en voldgrav på baggrund af en arbejdsulykke samme dag, hvor en rendegraver var kørt i voldgraven.

Ulykken skete i forbindelse med oprensning af vandplanter i voldgraven og blev udført for virksomhed A efter kontrakt med virksomheden B.

Virksomhed B indlejet en gravemaskine fra virksomheden C med en maskinfører fra virksomheden D.

Arbejdet foregik fra kanten af voldgraven. Gaden, som er en asfaltvej, kører parallelt med den side af voldgraven, der skulle oprensnes. Mellem gaden og voldgraven er der et græsareal, der er cirka 6 m bredt.

Gravemaskinen holdt, så larvefodderne holdt parallelt med gaden. Det ene sæt af larvefodderne holdt på jernpladen, mens det andet sæt var placeret oppe på asfalten. Placeringen var for at opnå mest mulig friktion, samt for at kunne komme så tæt på voldgraven, hvor oprensningen af vandplanter skulle foregå.

Maskinføreren flyttede løbende jernpladerne ned langs voldgraven med gravemaskinen. Jernpladerne blev ved flytning til nyt arbejdsområde lagt ude på græsset, hvor der var meget fedtet og mudret efter meget regn. Samtidig skrånede terrænet ned mod voldgraven.

I forbindelse med at maskinføreren skulle fortsætte oprensningen, kørte han gravemaskinen fra asfalten på gaden lidt skråt ud på jernpladerne, og idet gravemaskinen kom ind på de to plader, begyndte de at glide, hvorved gravemaskinen havnede i voldgraven.

Arbejdstilsynet traf afgørelsen med påbud om, at virksomhed A påbydes at sikre mod sammenskridning og nedstyrtning ved arbejde med gravemaskine på skrånende terræn.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 13, nr. 1, at det ved udførelsen af arbejdet skal sikres, at det ved udførelsen af arbejdet skal sikres, at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge, at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risikoen for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning og lignende.

Det fremgår af § 21, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at en virksomhed, der beskæftiger personer, hvis arbejdskraft er udlejet til den eller på anden måde stillet til rådighed for den af en fremmed virksomhed, har pligt til at sørge for, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens regler.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt en virksomhed rette modtager af påbuddet og fastholdt Afgørelsen med strakspåbud til virksomheden om at sikre mod sammenskridning og nedstyrtning ved arbejde med gravemaskine på skrånende terræn.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde til grund, at arbejdet med at rense voldgraven på arbejdsstedet for vandplanter blev udført af virksomheden A efter kontrakt med virksomhed B.

Nævnet lagde desuden til grund, at virksomheden A til brug for udførelsen af arbejdet havde indlejet en gravemaskine med maskinfører fra virksomheden C materieludlejning.

Nævner vurderede, at virksomhed A er rette modtager af påbuddet, da A må anses som arbejdsgiver for skadelidte i forbindelse med udførelse af den konkrete arbejdsopgave.

Nævnet lagde herved vægt på, at skadelidtes firma D, som udlejer mandskab til at føre entreprenørmaskiner, var blevet antaget til arbejdsopgaven ved B af C. C var blevet antaget til arbejdet af virksomheden A efter aftale med A.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at sektionschefen hos C materieludlejning A/S har oplyst, at de havde leveret gravemaskinen til arbejdsopgaven i voldgraven, men at de manglede en fører til gravemaskinen. C materieludlejning havde derfor indgået aftale med virksomheden D om at stille en maskinfører til rådighed.

Nævnet lagde desuden vægt på, at A havde oplyst, at der blev afholdt et opstarts- og instruktionsmøde på arbejdsstedet inden påbegyndelsen af arbejdsopgaven med at rense voldgraven. Ved dette opstartsmøde deltog to personer fra A og føreren af gravemaskinen, og sammen gennemgik de arbejdsopgaven og aftalte, hvordan arbejdet med gravemaskinen skulle foregå.

Nævnet lægger endelig vægt på, at lederen fra A havde oplyst, at han løbende kom forbi arbejdsstedet for at tale med føreren af gravemaskinen om arbejdet.

Nævnets afgørelser blev truffet af et enigt nævn (**18-19469, 18-20055**).

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent, souschef Erik Pohl, direkte tlf. 61897443.
